

МАТЕРІАЛИ
ДЕСЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ
В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Одеса
17 листопада 2017 року

Україна Польща Швейцарія
Конго

Ukraine Poland Switzerland Kongo

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарний факультет
Кафедра психології та соціальної роботи

Співорганізатори:

Міжнародна академія соціальної роботи

Гуманітарно-економічна академія в Лодзі (Польща)

Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України

Головне управління праці та соціального захисту населення
Одеської обласної державної адміністрації

**МАТЕРІАЛИ
ДЕСЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ
СФЕРІ»**

17 ЛИСТОПАДА 2017 РОКУ

Одеса
2017

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2
A43

Редакційна колегія:

Головний редактор: Корнешук В. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціальної роботи Одеського національного політехнічного університету

Члени редакційної колегії:

Карпенко О. Г., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та технології соціальної роботи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Климанська Л. Д., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціології та соціальної роботи Національного університету «Львівська політехніка»

Колот С. О., кандидат психологічних наук, доцент, декан гуманітарного факультету Одеського національного політехнічного університету

Романовська Л. І., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки

Тодорцева Ю. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Одеського національного політехнічного університету

Федірчик Т. Д., доктор педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Рецензенти:

Богданова І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки, психології та педагогічних інновацій Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Онищук В. М., доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри соціології Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова

A43 Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали десятої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 листопада 2017 р.) / гол. ред. В. В. Корнешук. – Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2017. – 236 с.

У збірнику опубліковані матеріали українських та зарубіжних авторів, які висвітлюють проблеми психології, соціальної роботи, кадрового менеджменту та професійної підготовки фахівців.

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2

© Одеський національний політехнічний університет,
кафедра психології та соціальної роботи, 2017 р.

1

Проблемне поле сучасних соціальних досліджень
Problematic field of contemporary social studies

2

Кадровий менеджмент і сучасні технології управління
Staff management and modern management technologies

3

Соціальна допомога та проблеми
психологічного консультування
Social care and counseling issues

4

Сучасна теорія та практика соціальної роботи
Contemporary theory and practice of social work

5

Соціальна політика та права людини
Social policy and human rights

6

Соціальна педагогіка
Social pedagogics

7

Проблеми підготовки фахівців у вищій школі
The problems of training specialists at the university

Зміст

1. ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Соколенко А. О., Фучеджи В. Д. (Одеса, Україна)	18
Психологічні аспекти функціональної асиметрії мозку	
Прокопович Л. В. (Одеса, Україна)	20
Парадигма театральності в дослідженнях соціокультурної комунікації	
Ремез Н. Д. (Одеса, Україна)	21
Сучасні тенденції в організації інформаційно-роз'яснювальної роботи регіональним центром оцінювання якості освіти	
Чорновалюк В. В. (Одеса, Україна)	23
Проблема міжпоколінної взаємодії в сучасному світі	
Чаграк Н. І., Липа І. Ю. (Івано-Франківськ, Україна)	26
Зародження позитивної геронтології: від соціального відсторонення людей похилого віку до соціальної участі	
Циба Я. В. (Чернівці, Україна)	28
Контент-аналіз проблеми вимушених переселенців у регіональному виданні «Молодий буковинець» за 2014-2016 рр.	
Сташук О. О. (Запоріжжя, Україна)	31
Механізми впровадження ефективної системи раннього втручання (міжнародний досвід)	
Неплій О. С., Северинюк Т. О. (Одеса, Україна)	33
Соціальна інтеграція випускників інтернатних закладів як актуальна проблема сучасного суспільства	
Шкарнега О. С. (Одеса, Україна)	36
Соціальна мережа Instagram як джерело формування Інтернет залежності у молоді	
Корчинский А. А. (Одеса, Україна)	37
Система індикаторів якості життя студентської молоді	
Шинкаренко В. М., Шинкаренко Л. В. (Одеса, Україна)	39
Переваги та недоліки накопичувальної пенсійної системи	
Фурман А. А. (Одеса, Україна)	42
Психологічний паралакс гуманітарного пізнання	
Семенкова А. Н. (Одеса, Україна)	44
Системний підхід в соціології	
Малюга А. В. (Чернігів, Україна)	46
Міграція молоді в нових економічних умовах: тенденції та соціально-демографічні наслідки для України	
Борисюк А. О., Боделан М. В. (Одеса, Україна)	50
Сутність соціального проектування	

Канцер Т. В., Яковлева А. Є. (Одеса, Україна)	52
Сучасні проблеми соціологічних досліджень	
Румянцева А. Н., Хлевнюк Т. П. (Одесса, Украина)	54
Социальная мобильность как индикатор социального развития общества	
Хлевнюк Т. П., Хромченко А. А. (Одесса, Украина)	59
Формирование СМИ социальных проблем общества	

2. КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ

Голубченко Т. Д. (Миколаїв, Україна)	64
Педагогічний коучинг – ефективний метод підвищення результативності діяльності освітнього закладу	
Мосьпан Н. В. (Київ, Україна)	66
Управління сферами освіти та зайнятості в ЄС	

3. СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ТА ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Жаник Нумби (Киншаса, Конго)	69
Приобретение жилья как одна из главных социальных проблем в Конго	
Тодорцева Ю. В. (Одеса, Україна)	71
Профілактична робота кураторів зі студентами, схильними до суїциду	
Катрушова Л. О. (Полтава, Україна)	74
Психологічне обґрунтування проблеми соціальної адаптації іноземних студентів ВНЗ України	
Іванова В. В. (Мукачево, Україна)	75
Психолого-педагогічний супровід як умова успішної соціалізації дошкільника	
Гордієнко І. О., Кримова Н. О. (Одеса, Україна)	78
Сучасні підходи до організації психологічного консультування	
Ревуцька І. В. (Київ, Україна)	80
Прояв негативних психічних станів в контексті вікових новоутворень у дітей дошкільного віку	
Хозраткулова І. А. (Миколаїв, Україна)	82
Особливості психологічного консультування вчителів, як агентів змін, на шляху до нової української школи	
Глушкова Н. М. (Одеса, Україна)	86
Роль системи соціально-психологічної служби в сучасному суспільстві	

Бартош О. П. (<i>Ужгород, Україна</i>)	88
Соціальна допомога особам з деменцією в Угорщині	
Сторож В. В., Щербакова О. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	90
Потенціал арт-терапії в роботі с феноменом алекситимії	
Сердюк Н. М., Маланчук О. Ю. (<i>Одеса, Україна</i>)	92
Психологічні особливості асертивної поведінки підлітків	

4. СУЧАСНА ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Бриндіков Ю. Л. (<i>Хмельницький, Україна</i>)	95
Діяльність капеланів як інструмент забезпечення соціально-психологічних потреб військовослужбовців – учасників бойових дій	
Лазарева А. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	97
Специфіка проблем адаптації внутрішньо-переміщених осіб в Україні	
Черепанова Н. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	101
Використання маркетингових стратегій в організації дозвілля осіб старших вікових груп	
Кучеренко І. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	103
Забезпечення соціального захисту сімей нетрадиційного та традиційного соціального ризику	
Мельник А. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	106
Порівняльний аналіз організації роботи в будинках престарілих в США і країнах ЄС	
Чос І. В. (<i>Чернігів, Україна</i>)	108
Методи роботи з людьми похилого віку: інновації та дослідження	
Котломанітова Г. О. (<i>Полтава, Україна</i>)	111
Ігрові технології у соціально-педагогічній роботі	
Чобану А. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	113
Місіонерство як складова частина соціальної роботи	
Пелісьє Ю. П., Майструк О. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	115
Особливості ресоціалізації засуджених жінок, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі	
Новик М. Л. (<i>Чернігів, Україна</i>)	117
Девіантна поведінка підлітків: профілактика та корекція	
Гареник М. В., Боделан М. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	119
Делинквентность как форма отклоняющегося поведения несовершеннолетних	
Ярошенко А. О. (<i>Київ, Україна</i>)	122
Особливості соціалізації та формування організації соціальної роботи з ромськими громадами	

Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2998-12>.

3. Закон України «Про зовнішню трудову міграцію» // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 49-50 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/761-19>.

4. Горда М. В. Інтелектуальна міграція: проблеми та шляхи їх вирішення в Україні / М. В. Горда, Г. О. Зелінська // Молодий вчений. – № 3. – 2017. – С. 607–613.

5. Іванова Т. Зовнішня трудова міграція в Україні: проблеми та наслідки / Т. Іванова, А. Болуто // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2017. – № 2. – С. 29–33.

6. Міграція як чинник розвитку в Україні. – К.: MOM, 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.iom.org.ua/sites/default/files/mom_migraciya_yak_chynnyk_rozvytku_v_ukrayini.pdf.

7. Ляшенко О. Особливості трудової міграції України / О. Ляшенко, Ю. Шампанюк // Молодий вчений. – 2016. – № 4. – С. 121–125.

8. Кваша О. С. Зовнішні міграційні процеси трудових ресурсів: фактори, стан та наслідки для України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/92.pdf

9. Міграційні настрої населення України, дослідження соціальної групи «Рейтинг» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ratinggroup.ua/research/ukraine/migracionnye_nastroeniya_naseleniya_ukrainy.htm

Борисюк А. О., Боделан М. В. (Одеса, Україна)
СУТНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПРОЕКТУВАННЯ

У тезисах розглядаються соціальне проектування та його категоріально-понятійний апарат.

Borysiuk A., Bodelan M. (Odessa, Ukraine)
SOCIAL ENGINEERING

In the theses consider social engineering and its set of basic terms and notions.

Проектування – форма випереджаючого відображення дійсності; створення прообразу (прототипу) передбачуваного об'єкта, явища або процесу за допомогою спеціальних методів; творча діяльність, що спрямована на вибір найкращого варіанта майбутніх дій для досягнення основної мети. Мета проектування – реалізація одного з варіантів перетворення дійсності, пов'язаного з прагненням надати бажані властивості і риси проектованого об'єкту. Проектування конструє модель соціальної системи, що визначає її соціальні характеристики.

Соціальне проектування – системний опис соціального експерименту;

форма випереджального відображення соціальної дійсності, що містить пропозиції щодо її розробки на практиці.

Саме соціальне проектування обслуговує всі види діяльності людини. Але тільки за умовою системного підходу можливе оптимальне проектування суспільних явищ і процесів. У цьому й полягає особливість соціального проектування, бо воно охоплює всі види суспільної життєдіяльності на різних її рівнях: організація, район, місто, область, країна в цілому.

Основними теоретичними категоріями проектної діяльності є: суб'єкт і об'єкт соціального проектування, соціальна технологія (як сукупність актів), умови, методи соціального проектування та ін.

Суб'єктом соціального проектування є особистості, організації, трудові колективи, соціальні інститути, що ставлять своєю метою організоване, цілеспрямоване перетворення соціальної дійсності. Необхідна атрибутивна сторона суб'єкта проектування – його соціальна активність, безпосередня участь у процесі проектування. Від знань, умінь, творчості, майстерності, культури та рівня мислення суб'єкта проектної діяльності, від конкретних здібностей людей аналізувати і синтезувати інформацію, видавати оригінальні ідеї залежить якість розроблених моделей та проектів.

Під *об'єктами соціального проектування* розуміються системи, процеси організації соціальних зв'язків, взаємодії, включених в проектну діяльність, що піддаються впливам суб'єктів проектування.

У полі соціального проектування потрапляють об'єкти найрізноманітнішої природи:

- елементи, підсистеми, системи матеріального й духовного виробництв (засоби та предмети праці, соціальна технологія, техніка – як сукупність знарядь праці, духовна культура, соціальна діяльність тощо);

- людина – як суспільний індивід та суб'єкт історичного процесу й соціальних відносин з його потребами, інтересами, ціннісними орієнтаціями, установками, соціальним статусом, престижем, ролями в системі відносин;

- елементи і підсистеми соціальної структури суспільства (трудові колективи, регіони, соціальні групи тощо);

- різні суспільні відносини (політичні, ідеологічні, управлінські, естетичні, моральні, сімейно-побутові, міжособистісні);

- елементи способу життя (життєві позиції, способи життєдіяльності, якість і стиль життя тощо).

Результат соціального проектування – науково обґрунтовані визначення варіантів планового розвитку нових соціальних процесів і явищ.

Отже, соціальне проектування – цілеспрямований вплив на соціальний простір як результат самовизначення його автора. До задач якого можна віднести: прогнозування розвитку особистості; створення цілісної ситуації розвитку особистості; забезпечення умов для попиту особистісних функцій; актуалізація внутрішніх сил саморозвитку особистості; обґрунтування конкретних напрямків самовдосконалення особистості тощо.

ЛІТЕРАТУРА // LITERATURA // REFERENCES

1. Тощенко Ж. Т. Социология управления : учеб. пос. / Ж. Т. Тощенко.—

М.: ЦСПИМ, 2011. – 300 с.

2. Дворецька Г. В. Соціологія : навч. пос. / Г. В. Дворецька. – К.: КНЕУ, 2002. – 472 с.

Канцер Т. В., Яковлева А. Є. (Одеса, Україна)

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У тезах висвітлено актуальні, найбільш поширені проблеми сьогодення, якими займаються сучасні соціологічні дослідження.

Kantser T., Yakovleva A. (Odessa, Ukraine)

MODERN PROBLEMS OF SOCIOLOGICAL RESEARCH

The theses highlight current, most widespread problems of the present, which are engaged in contemporary sociological research.

Соціологічне дослідження – система логічно послідовних методологічних, методичних і організаційно-технічних процедур, пов'язаних між собою єдиною метою: отримати достовірні дані про досліджуване явище чи процеси для їх подальшого використання у практиці [1, с. 4-5].

Проблемна ситуація, як вважає В. Ядов, – це стан «знання про незнання», тобто необхідність вивчення якоїсь галузі соціального, в якій виникає порушення її нормального функціонування. На даному етапі в Україні актуальними для дослідження є багато соціальних проблем, але головними причинами їх неповного розкриття і дослідження є недостатня статистична база, недостовірність деяких даних з боку органів державного управління [1, с. 17].

До найбільш поширених сучасних проблем соціологічних досліджень належать: безробіття, бідність, хвороби ХХІ ст., злочинність та сирітство.

Окремо в науковій літературі виділяють сучасні проблеми молоді. В умовах глибокої трансформації суспільних відносин значна частина української молоді втратила позитивні життєві орієнтири, можливість реалізації життєвих планів та прагнень. Молодь потребує забезпечення матеріальних потреб для свого розвитку та продовження свого роду; повноцінного спілкування, можливості працювати за спеціальністю з достойною винагородою за працю. Переважна більшість проблем молоді – це складові загальних потреб українського суспільства. Значна частина молоді не цікавиться політикою й вважає неважливою участь у виборах, не відчуває себе господарями своєї держави і не бачить соціальну перспективу в Україні [2, с. 48].

Поширеною сьогодні проблемою є питання тіньової зайнятості молодого населення. Здебільшого роботодавці не хочуть брати на роботу підлітка, який вчиться, та відмовляють йому. Але у сучасних умовах люди починають працювати з 14-15 років, погоджуючись на суворі умови праці –